

proto dostatečného skutkového podkladu pro bezpečné posouzení sporné otázky, zda jde o vinu dráhy pokud se týče zda ručí dráha za jednání (opomenutí) svého zřízence podle zásad práva občanského, či zda zavinil si žalobce úraz sám, jak žalovaný namítá. Nutno proto vzít na přetřes skutečnosti pro tento spor rozhodné podle 30. hlavy obč. zák. o náhradě škody a, poněvadž se tak posud nestalo, bylo rozhodnouti podle předpisu Šu 496 odstavec první čís. 3 c. ř. s.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu, by ji znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud sdílí právní názor soudu druhé stolice, že v tomto případě vzhledem k ustanovení Šu 3 zákona ze dne 9. srpna 1908, čís. 162 ř. zák. dlužno přihlížeti k předpisům občanského zákona o náhradě škody. Než přes to nelze přezkoumati zrušovací usnesení odvolacího soudu, jelikož z něho není zřejmo, v čem by spočívala kusost dosavadního řízení a skutkového zjištění prvního soudu. Odvolací soud omezuje se na všeobecný výrok, že jednání v první stolici není dostatečným skutkovým podkladem pro bezpečné posouzení sporné právní otázky, zda jde o vinu dráhy a zda ručí dráha za svého zřízence a zda zavinil žalobce úraz sám. Tím vyslovuje odvolací soud vlastně jen právní názor, kterým první soudce bude vázán, neuvádí však ve smyslu Šu 496 čís. 3 c. ř. s. jednotlivých skutečností, jež mají býti řešeny, pročez bylo usnesení soudu druhé stolice zrušiti a tomuto uložiti, by vydal nové usnesení, odpovídající uvedenému předpisu zákonnému, nepovažuje-li za vhodné, postupovati dle posledního odstavce tohoto Šu. Názor žalovaného eráru, že žalobu nutno zamítnouti již proto, že nepřicházejí v úvahu ustanovení zákona ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák., není správným, neboť žalobce dovolával se ovšem v žalobě tohoto zákona, avšak mimo to též tvrdil, že železniční strážník, jenž za tmy závory neosvětlil, zavinil úraz a že železniční erár za něho ručí, čímž žalobce poukázal též na všeobecné předpisy občanského zákona o náhradě škody. Nehledíc k tomu odporovalo by zásadě procesní hospodárnosti, kdyby spor byl odkázán na jiný soud, ačkoliv soud první stolice se stal příslušným tím, že žalovaný nenamítal věcné nepřislusnosti, jak správně odůvodnil odvolací soud. Slušelo se proto usnesení odvolacího soudu zrušiti a uložiti mu, by po případě vydal nové usnesení ve smyslu Šu 496 čís. 3 c. ř. s.

Čís. 2371.

Přípustnost pořadu práva pro žalobu, již domáhá se obec, přenechavši kdysi okrašlovacímu spolku pozemky ku zřízení veřejných sadů v jeho správě, neobmezenosti vlastnictví.

(Rozh. ze dne 13. března 1923, R I 164 23.)

Žalující obec usnesením svého zastupitelstva ze dne 21. května 1891 dala žalovanému okrašlovacímu spolku po jeho žádosti k dispozici po-

zemky, jež jí byly vlastnický připsány, by na nich zřídil veřejné městské sady, poskytla mu odměnu 200 zl. a zavázala se zároveň, že ponechá mu správu, pokud se týče, hospodaření v sadech těch, dokaváde žalovaný bude jako spolek existovati a úkol stanovami mu vytčený plniti. Žalovaný spolek vedl svěřenou mu takto správu sadů i s restaurací, kterou tam zřídil, nerušeně až do roku 1921, kdy městské zastupitelství, následkem jakýchsi neshod usneslo se v zasedání ze dne 7. prosince 1921, že odnímá naznačenou správu sadů žalovanému spolku. Týž, byv vyrozuměn o dotyčném usnesení obecního zastupitelství, vzepřel se tomu, by udělená mu jednou oprávnění byla mu odňata, což zavedlo podnět k sporu, jímž domáhala se žalující obec soudního nálezu, by bylo zjištěno, že žalovanému nepřísluší právo s pozemky, o které zde jde, hospodařiti, a že žalující obec může s pozemky těmi, jakožto městským sadem, volně nakládati. K námitce nepřipustnosti pořadu práva s o u d p r v é s t o l i c e žalobu odmítl, r e k u r s n í s o u d námitku zamítl. D ů v o d y: Ze žalobního děje jest nad veškeru pochybnost zřejmo, že jest spor jediné o to, zda dosud trvají, či zda zanikla již práva, jichž nabyl žalovaný spolek smlouvou čistě soukromoprávní k pozemkům, které jsou soukromým majetkem žalující obce, a není tudíž důvodné příčiny, vylučující úpravu tohoto vzájemného, veskrze soukromoprávního poměru mezi stranami z pořadu práva, jak stalo se napadeným usnesením.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Důvodem napadeného usnesení jest přisvědčiti. Obec má sice míti sama péči o zachování obecních silnic, cest, míst a mostů, avšak obci není nikterak bráněno, by v příčině těchto objektů (ponechati lze stranou otázku, zdá lze mezi ně zahrnouti též obecní sady), nevešla v právní jednání s osobami třetími, kterážto jednání pak posuzovati jest dle zásad práva soukromého. Žalovaný okrašlovací spolek jest takovouto třetí osobou, která vystupovala v rozsahu své spolkové, byť i veřejným zájmům obce věnované činnosti oproti žalující obci jako samostatný, jí na roveň postavený právní podmět, při tom však nikterak jako svaz veřejnoprávní. Otázku přípustnosti pořadu práva jest řešiti s ohledem na znění žaloby a žalobní prosby, založené na žalobním tvrzení. Jak správně uvedl rekursní soud ve svém napadeném usnesení, tkví sporný poměr mezi stranami v právu soukromém a nikoliv veřejném, neboť zakládá se na soukromoprávním ujednání mezi stranami, spornou jest platnost tohoto ujednání, prosbou žalobní jest pak žádost za zjištění (§ 228 c. ř. s.), že žalovanému spolku nepřísluší právo, které si z úmluvy té osvojuje, s další prosbou za uznání svobody vlastnictví (§ 523 obč. zák.). Jsou tu proto předpoklady §u 1 j. n. (1 obč. zák.) pro řešení sporného poměru cestou soudní.

Čís. 2372.

Přerušeni valutových sporů (nařízení ze dne 21. dubna 1921, čís. 173 sb. z. a n.).